

De effectiviteit van een psycho-educatief programma voor kinderen die getuige/slachtoffer zijn van huiselijk geweld.

Gepubliceerd: 25-08-2009 Laatste bijgewerkt: 05-05-2024

Het evalueren of en zo ja, in welke mate kinderen profiteren van deelname aan het psycho-educatieve programma "En nu ik...!".

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON33254

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De effectiviteit van het psycho-educatieve programma "En nu ik...!"

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

emotionele- en gedragsproblemen, huiselijk geweld

Aandoening

emotionele- en gedragsproblemen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, subsidie ZonMW

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: huiselijk geweld, kinderen, psycho-educatie, RCT

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

- Emotionele- en gedragsproblemen van het kind (CBCL/TRF, CDI)
- Posttraumatische stress symptomen van het kind (TSCYC en TSCC)
- Relatie tussen ouder en kind (FIT, AEED, DAI)

Secundaire uitkomstmaten

- Opvoedingsstress (NOSIK)
- Geestelijke gezondheid ouder (IES-R en HADS)
- Werkzame elementen van het programma (Vragenlijst voor kinderen over moeilijke dingen)

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Kinderen die huiselijk geweld hebben meegemaakt, als getuige en/of als slachtoffer, lopen een verhoogde kans op het ontwikkelen van emotionele- en gedragsproblemen en post traumatische stress symptomen. Op zijn minst 100.000 kinderen hebben in Nederland per jaar met huiselijk geweld te maken. Hoewel er wel psycho-educatieve programma's voor deze kinderen zijn ontwikkeld zijn deze nog niet eerder in een randomized controlled design getoetst.

Doel van het onderzoek

Het evalueren of en zo ja, in welke mate kinderen profiteren van deelname aan

het psycho-educatieve programma "En nu ik...!".

Onderzoeksopzet

Gerandomiseerde klinische trial met een voormeting in de experimentele groep en in de controle-groep bij de start van het programma (T!), een nameting na afloop van het programma (T2, negen sessies, drie maanden na T1), en een follow-up meting in beide groepen na zes maanden (T3, negen maanden na T1).

Onderzoeksproduct en/of interventie

Kinderen en ouders die deelnemen aan het onderzoek worden random toegewezen aan de interventie-conditie, waarin zij het programma "En nu ik...!" volgen of de controle-conditie, waarin zij het programma "Jij hoort erbij" volgen. Beide programma's zijn opgebouwd uit negen bijeenkomsten van 1,5 uur voor de kinderen, met parallelle bijeenkomsten voor de niet-gewelddadige ouder. In het programma "En nu ik...!" wordt expliciet aandacht aan het geweld besteed. In het programma "Jij hoort erbij" wordt dezelfde structuur als in de interventie-groep gevolgd, maar wordt het huiselijk geweld niet besproken en ligt de nadruk op gezamenlijke (spel)activiteiten.

Inschatting van belasting en risico

Het psycho-educatieve *En nu ik*! wordt al meer dan tien jaar gegeven op verschillende locaties in Nederland en lijkt geen risico's met zich mee te brengen. Kinderen zouden deelname aan het onderzoek eventueel als enigszins belastend kunnen ervaren, aangezien bij de bijeenkomsten en in de vragenlijsten het huiselijk geweld ter sprake komt. De afname van de verschillende vragenlijsten gebeurt echter onder begeleiding van getrainde begeleiders en wanneer de afname voor het kind te belastend lijkt, kan er voor gekozen worden de afname (tijdelijk) te stoppen. In ander onderzoek naar de effectiviteit van een soortgelijk programma ervaren kinderen geen negatieve gevolgen van het invullen van de vragenlijsten.

In de groep hoeven kinderen niet te praten over het geweld als ze dat niet willen en kunnen er ook voor kiezen alleen te luisteren. De ervaring lijkt uit te wijzen dat kinderen het prettig vinden te merken dat zij lotgenoten hebben en plezier halen uit de gezamenlijke activiteiten per bijeenkomst. Kinderen die deelnemen aan het onderzoek worden gedurende deze periode goed in de gaten gehouden, zodat zij tijdig verwezen kunnen worden naar meer individuele hulpverlening. Kinderen die ingedeeld zijn in het controle-programma kunnen zes maanden na afronding hiervan deelnemen aan het programma *En nu ik*!*. Praktijkervaring wijst uit dat kinderen in beide groepen plezier beleven aan deelname aan het programma en na afronding minder gedragsproblemen lijken te vertonen. Onbekend is nog welk programma kinderen het beste leert om te gaan met hun ervaringen. Zaak is nu uit te zoeken welk programma kinderen het beste helpt.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit

Van de Boechorststraat 1
1081 BT Amsterdam
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit

Van de Boechorststraat 1
1081 BT Amsterdam
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Het kind is getuige geweest van huiselijk geweld.
- In de huidige leefsituatie van het kind vindt momenteel geen huiselijk geweld plaats.
- Het kind is in leeftijd tussen de 7 en 12 jaar.
- Ouders hebben toestemming gegeven voor deelname aan het onderzoek.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen

(Exclusiecriteria)

- Het kind heeft een intellectuele beperking.
- De gedragsproblemen van het kind zijn zo ernstig dat hij/zij niet in een groep kan functioneren.
- Kind en/of ouder spreken en begrijpen onvoldoende Nederlands om het programma te kunnen volgen.
- Een van de of beide ouders stemmen niet in met deelname van het kind aan het onderzoek.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	14-09-2009
Aantal proefpersonen:	140
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	25-08-2009
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL26649.029.09